

Enligt sändlista

Bildande av *Naturreservatet Skogar vid Nyflon*

Objektnummer	2058401
Län	Västernorrland
Kommun	Sollefteå
Socken	Edsele
Fastighet	Norrbyn 1:11 Stormyråsen 1:4 Stormyråsen 1:5 Stormyråsen 1:8 Stormyråsen 1:9 Stormyråsen 1:10 Stormyråsen 1:11 Stormyråsen S:1 och S:2
Markägare	Privat
Förvaltare	Länsstyrelsen
Lägesbeskrivning	16 kilometer sydväst om Edsele kyrka
Areal	501,1 hektar
Produktiv skogsmark	180,9 hektar
Naturtyper [hektar]	Myr 220,2 Barrblandskog 101 Barrsumpskog 98,5 Tallskog 70,4 Granskog 6,9 Triviallövskog 2,6 Vatten 1,5

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen i enlighet med 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att de föreskrifter som framgår av detta beslut ska gälla beträffande naturreservatet.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 5 och 6 §§ miljöbalken gäller från den dag de vinner laga kraft. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller omedelbart från kungörelsedatum även om beslutet överklagas.

I enlighet med 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan.

SYFTE

Området skyddas i syfte att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer, närmare bestämt en skogsmyrmosaik präglad av äldre tiders bränder. Den naturskogsartade barrblandskogen har redan idag, jämfört med omgivande skogsmark, mycket av de strukturer som kännetecknar ett naturligt fungerande skogsekosystem, såsom gamla träd, döda stående träd, försvagade träd och liggande döda träd, av både gran och tall. Nybildning av strukturer sker också fortlöpande, vilket gör att naturvärden med tiden kan förväntas utvecklas än mer.

För att bevara och återskapa brandpräglade talldominerade skogar kan naturvårdsbränningar komma att genomföras. De grandominerade skogarna på blötare mark ska i huvudsak utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer.

Syftet är vidare att bevara hydrologiskt förhållandevis orörda våtmarker och vattenmiljöer. Det innebär att återställa vattenregimen i dikespåverkade myrar samt att restaurera miljöer i och intill vattendrag. Efter restaureringsåtgärder utförts är målet att vattnen ska utvecklas fritt efter naturliga processer såsom naturliga vattenståndsvariationer, tillförsel av död ved och fria vandringsvägar för vattenorganismer.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 uppföra byggnad, mast eller annan anläggning på mark eller i vatten.
- 2 bedriva täkt, anordna upplag, borra, spränga, schakta, gräva, muddra, utfylla, tippa eller på annat sätt skada mark, block eller vattenmiljöer.
- 3 dika, dikesrensa eller dämna.
- 4 anlägga väg, stig eller spång.
- 5 anlägga luft- eller markledning, stängsel eller hägnad.
- 6 bedriva skogsbruk; avverka eller på annat sätt skada levande eller döda, stående eller omkullfallna, träd och buskar, samt utföra annan skogsvårdsåtgärd.
- 7 sprida kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, kalk eller gödselmedel.
- 8 inplantera djur (inklusive fisk), växter eller andra organismer.
- 9 framföra motordrivet fordon. Förbudet gäller inte på befintlig väg eller snöskoter på snötäckt, tjälad mark. Inte heller gäller det uttransport av fäلت högvilt med fyrhjuling eller motsvarande. I dagsläget gäller dock terrängkörningsförordningen (1978:594) i reservatet vilket innebär att endast högvilt i form av älg, björn, kronhjort, dovhjort och vildsvin kan föras ut. Fordon och färdväg ska väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador.
- 10 uppföra jaktorn utan länsstyrelsens tillstånd.
- 12 riva bäverdammar.

B. Föreskrifter om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt att tåla intrång enligt 7 kap. 6 § miljöbalken.

Markägare och innehavare av särskild rätt förpliktigas tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet:

- 1 upphuggning och markering av reservatsgränsen.
- 2 uppsättning av informationstavlor.
- 3 anläggning och underhåll av stigar.
- 4 kontrollerade naturvårdsbränningar med eventuella därtill hörande åtgärder för att upprätthålla säkerheten, som exempelvis selektiva huggningsingrepp och anläggande av mineraljordssträngar.

- 5 igenläggning av diken med därtill hörande avverkning av buskar och träd längs dikeskanter för att återställa våtmarkernas hydrologi.
- 6 restaureringsåtgärder i och i anslutning till Lövåsan, Nyflobäcken och Lillån i naturvårdande syfte, såsom återställning av flottledsrensade sträckor, rivning av dammar och borttagning av antropogena vandringshinder, iläggning av sten, samt därtill hörande åtgärder.
- 7 avlägsnande av eventuella främmande arter; exempelvis contorta-tall eller lupiner.
- 8 undersökningar av mark, vatten, vegetation och djurliv samt utmärkning av därtill hörande provytor.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar.
- 2 plocka, gräva upp eller på annat sätt ta bort mossor, lavar eller svampar, med undantag för plockning av matsvamp och bär.
- 3 framföra motordrivet fordon undantaget snöskoter på snötäckt, tjälad mark.
- 4 klättra i boträd eller på annat sätt medvetet störa eller skada djurlivet.
- 5 insamla eller föra bort ryggradslösa djur.
- 6 genom grävning eller på annat sätt skada mark, vatten och block.
- 7 sätta upp skylt, tavla, affisch eller göra inskrift.
- 8 uppföra anläggning, såsom vindskydd, koja, bänk, spång, stängsel, ledning, mast, torn eller skylt.
- 9 utan länsstyrelsens tillstånd använda området för organiserade tävlings- eller övningsändamål, lägerverksamhet eller motsvarande.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för att utöva renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller framföra motordrivet fordon vid renskötsel i enlighet med gällande terrängkörningslagstiftning.

Föreskrift C4 ska inte hindra ringmärkning av fåglar i enlighet med övrigt regelverk.

Tillstånd enligt föreskrift C9 kan innebära att undantag ges från flera föreskrifter. För verksamheten gäller att eventuell åverkan inte annat än alldeles obetydligt får påverka de värden som reservatet syftar till att bevara.

Länsstyrelsen kan ge tillstånd för vetenskapliga undersökningar som innebär någon form av markering, fällfångst eller annan åverkan, under förutsättning att denna åverkan inte annat än alldeles obetydligt påverkar de värden som reservatet syftar till att bevara. Vetenskapliga undersökningar som inte innebär markering av provytor eller annan åverkan är tillåtna i reservatet. Vidare ska föreskrifterna inte hindra att i vetenskapligt syfte ta minsta möjliga mängd belägg för artbestämning av exempelvis svampar eller insekter. Observera dock att insamling av vissa arter även kan vara reglerad i artskyddsförordningen (2007:845).

I enlighet med 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., ansvarar länsstyrelsen för förvaltningen av reservatet. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att utföra de åtgärder som anges ovan under B och vars utförande beskrivs närmare i skötselplanen.

Föreskrifterna under C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet när de inte nyttjar sin rätt att bruka fastigheten.

SKÄLEN FÖR BESLUT

Områdesbeskrivning

Reservatet är beläget strax söder om byn Lövåsen, på gränsen till Jämtland och utgörs av en mosaik av naturskogsartad barrskog insprängt mellan myrarna Nyflon och Gråjonkeflon. Genom myrkomplexet rinner Lövåsan samt Nyflobäcken och Lillån, vilka sedan rinner samman på jämtlandssidan till Halån.

Skogarna vid Nyflon har tydliga spår av äldre tiders bränder. Det är emellertid länge sedan det brann och stora delar av reservatet har påverkats av äldre tiders skogsbruk med i huvudsak uttag av grövre tallar. Runt om i reservatet stöter man på spår av äldre tiders skogsbränder i form av brandljudade tallar och kolade stubbar. Gamla yxhuggna stubbar och enstaka stämplade äldre tallar men även yngre, sågade stubbar påträffas i stort sett hela området. Skogen i området domineras därför i dag i huvudsak av gran men på torrare backar på framförallt myrholmar dominerar fortfarande äldre tall. Längst i väster på höjden öster om Norr-Lillån finns till exempel en riktigt fin tallbiotop. Här påträffas bland annat talticka, reliktböck och kolflarnlav, alla NT*. Även sydvända slänter på

skogsholmarna domineras ofta av tall och har tydliga brandspår. Granen har emellertid tagit över på de i huvudsak flacka skogsholmarna i myrkomplexet. Det finns också en hel del brandrefugiala partier, i synnerhet de blötare, mer nordvända myrkanterna samt längs tidvis översvämmade delar av vattendragen i komplexet, framförallt i områdets östra delar. Här dominerar gransumpskogen. Även de mer torra partierna längs åarna i komplexet domineras av gran då tallarna höggs ut i samband med flottningen i området. Då nyttjades såväl Lövåsån som Nyflobäcken för att transportera ut timret. På granlångor påträffas vedsvamparter som gräddporing (VU*), rosenticka, ullticka, doftskinn och granticka (samtliga NT*). På gammal gran kan man hitta gammelgransskål och på avbrutna granstubbar påträffas ibland harticka, (båda NT*). Delar av området är också rikt på hänglavar som garnlav och violettgrå tagellav (båda NT*). I stora delar av skogen växer även mer intressanta lönträd som sälgar med doftticka (VU*), lunglav och skrovellav (båda NT*). Stora blöta, tidvis översvämmade partier längs framförallt vattendragen och myrstråken domineras av björk och tuvig vegetation.

Myrmosaiken är mångformig med ett flertal välutvecklade myrtyper, exempelvis de sträng-flarkkärr som finns både i västra som i sydöstra delen av komplexet. Myrvegetationen är variationsrik med en gradient från fattiga till mycket rika växtsamhällen. Myrarna är botaniskt intressanta med blodnycklar, fläcknycklar, brudsporrar, tagelstarr, myrbräcka och tvåblad. Myrarna är mycket lite påverkade hydrologiskt med endast några mindre äldre diken. Det största diket är troligen delvis en uträtning av ett surdrag och är beläget strax söder om Lövåstjärn och rinner ner i Nyflobäcken. Ytterligare ett dike finns i södra delen av komplexet, strax nordväst om Tjuvkilen vid Lövåsån. Våtmarkerna har tidigare brukats för slätter, både de öppna myrmarkerna på Nyflon och Gråjonkeflon som raningsmarkerna längs med Lövåsån och Nyflobäcken. Spår från våtstättern finns i form av gamla hölador på såväl Gråjonkeflon som vid Lövåsån samt även hässjerester.

Området har ett rikt fågelliv med gott om tjäder och orre och här finns också dalripa. Karaktärsart för området är tretåig hackspett vars lättigenkännliga ringformade hackspår syns spritt på äldre granar. I myrkomplexet kan man också stöta på typiska fågelarter som trana, storspov, gulärta, trädkipplärka.

Vattendragen i reservatet bär spår av äldre tiders flottning och myrarna och raningsmarkerna har nyttjats för slätter i äldre tider. Byggnadsrester och spår av gamla dämmen finns längs Lövåsån. Norra änden av reservatet berör utkanten av ett område med skogsbrukslämningar i form av två kolugnsruiner. Inom denna

kulturrestiska lämning, utanför reservatsgränsen, finns också resterna av ett gammalt hemman, Stormyråsen. Vid Lövåså, just utanför reservatsgränsen återfinns Nykojan som tycks vara ett yngre nybygge i fortfarande ganska hyfsat skick. I nord-sydlig riktning över myrarna i reservatet går ett par gamla färdvägar, delvis upphöjda över myrmarkerna, som tidigare kopplat samman befolkningen på ömse sidor länsgränsen.

*) Hotkategorier enligt 2020 års rödlista: NT=nära hotad, VU=sårbar.

Ärendets beredning

Hösten 2018 kontaktades länsstyrelsen av markägaren till huvuddelen av skogarna vid Nyflon med en intresseanmälan om formellt skydd. Naturvärdena hade uppmärksammats när markägaren anlidade SCA för att göra en plan för hur bestånden skulle skötas. Bedömningen från naturvårdsspecialisten och markägaren var att naturvärdena var så pass höga och sammanhållna att de borde vara lämpliga att skydda som naturreservat.

Länsstyrelsen besökte området och konstaterade efter noga övervägande att områdets storlek och mängd gammal kontinuitetsskog tillsammans med det värdefulla myrkomplexet och limniska värden i området var skäl för att inleda en reservatsbildning. Därefter inleddes diskussioner med markägarna om definitiv utformning av naturreservatet. Området värderades under 2022 och förhandlingar inleddes om ekonomisk ersättning. 2023 ersattes två fastigheter och under våren 2024 resterande delar av reservatet.

Länsstyrelsen har registrerat två naturvårdsobjekt i området med högsta naturvärde (objektnummer 83004 och 83005); Nyflon samt myrarna kring Lövåså. De utgör dessutom objekt i våtmarksinventeringen som klassats med mycket högt naturvärde. Skogsstyrelsen har registrerat en nyckelbiotop och fem objekt med naturvärde i reservatets västra delar.

Naturvårdsobjekten redovisas i Sollefteå kommuns översiktsplan från 2017. Inga motstående intressen finns redovisade i översiktsplanen.

Reservatet ligger delvis inom riksintresse för rennäringen och kärnområde för renskötseln och nyttjas framförallt under vintern och vårvintern. Området ligger inom Jijnjevaerie samebys

vinterbetesmarker.

Reservatsområdet ligger inom den föreslagna våtmarksvärdetrakten Gideåberg rikområde, utpekad i handlingsplanen för grön infrastruktur från 2020.

Inför remissbehandlingen har information hämtats från digitalt underlagsmaterial från mineralrättsregistret. Därvid har inga motstående intressen eller andra försvårande omständigheter påträffats.

Remissyttranden har inkommit från Kurt Eriksson, Havs- och vattenmyndigheten (HaV), Skogsstyrelsen, Sollefteå kommun samt Sametinget. SGU (Sverige Geologiska Undersökning) avstår yttrande i ärendet men har inkommit med ett generellt yttrande rörande reservatsbildning.

Eriksson har önskemål om förtydliganden kring kartmaterialet så det tydligare framgår var norra gränsen går. Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker förslaget men önskar tydligare beskrivningar av områdets akvatiska värden. Skogsstyrelsen ser positivt på att reservatet bildas och har likt kommunen inga synpunkter på förslaget. Sametinget anger att reservatsbildning kan ha en positiv påverkan på renskötseln och i förlängningen det samiska folkets möjligheter att utöva sin kultur och samfundsliv. Sametinget påpekar dock att samiska kulturlämningar kan finnas i området då de är dåligt undersökta och sällan registrerade i fornminnesregistret. Det samiska kulturarvet bör således beaktas vid reservatsskötseln. Sametinget anser vidare att det ska genomföras samråd med berörd sameby vid skötselåtgärder som kan medföra påverkan på renskötselverksamheten, till exempel naturvårdsbränning. SGU framför i sitt generella yttrande kring reservatsbildning det som önskvärt att det tydligt framgår av reservatsföreskrifterna att undersökning och kartläggning av malmpotentiella områden samt inventering av mineralfyndigheter, när den utförs av statlig myndighet med uppgift att undersöka landets geologiska beskaffenhet, ska tillåtas. SGU menar att dessa undersökningar inte är av en sådan art som strider mot det naturbevarande syftet med reservatet.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen har beaktat de vid remissförfarandet inkomna synpunkterna genom viss bearbetning av beslutet och skötselplanen.

Gällande HaVs önskan om mer utförlig information om vattenmiljöerna i reservatet så har tyvärr länsstyrelsen inte djupare

kännedom om dessa än som redovisats. Beslut och skötselplan har emellertid utformats så det är möjligt att undersöka dessa vidare med inventeringar, framförallt i syfte att planera och genomföra restaureringar av vattenmiljöerna om behov uppdagas.

SGU önskar ett generellt undantag i reservatsföreskrifter för deras verksamhet. Föreskriftsrätten följer av 7 kap 5 §, 7 kap 6 § och 7 kap 30 § miljöbalken. Dessa bestämmelser ger stöd för vilka föreskrifter som är möjliga att meddela. Föreskrifterna får inte innebära länge gående inskränkningar än vad som behövs men ska beslutas för att de behövs för att uppnå syftet. De föreskrifter som meddelas måste således rymmas inom bemyndigandet i 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken. Att besluta om ett generellt undantag för reservatet ryms inte inom myndigheternas föreskriftsrätt i dessa bestämmelser. SGUs förslag innebär ett generellt undantag för en verksamhet som inte ryms inom syftet för reservatsbildning. Föreskrifter om att tillåta en verksamhet som kan strida mot syftet med ett reservat kan inte meddelas.

Frågor om undantag eller tillstånd att bedriva en verksamhet måste istället meddelas i varje enskilt fall efter ansökan av verksamhetsutövaren. Det krävs då att verksamhetsutövaren, oavsett om det är en statlig myndighet, kan visa att det finns särskilda skäl för att bedriva verksamheten och att det inte strider mot syftet med naturreservatet. Om undersökningsarbeten kommer i konflikt med reservatsföreskrifterna kan de inte tillåtas.

Skogen i reservatet är till stora delar brandpräglad och har en mängd skogsbiologiskt viktiga strukturer som äldre träd och död ved som är ovanliga i dagens av skogsbruk präglade landskap. Den effektiva skogsbrandsbekämpningen har fått till följd att skogen blivit allt mer sluten. Detta gör att betingelserna för arter knutna till öppna, varma och ljusa miljöer, typiska för brandpräglade skogar, med tiden försämras. För att bibehålla en brandpräglad beståndsstruktur är det viktigt att kunna genomföra naturvårdsbränningar i reservatet, något som möjliggörs av föreskrift B4.

För att värna riksintresset för rennäring ska särskild hänsyn tas till renbetet. På längre sikt är sannolikt brand, eller naturvårdsbränning, en förutsättning för gott markbete. På kort sikt, däremot, försämras betet efter brand. För att säkerställa den långsiktiga tillgången på renbete i landskapet ska löpande diskussioner föras med berörd sameby kring bränningsplanering. Innan naturvårdsbränning ska samråd med samebyn ske, om så önskas genom fältbesök.

Områdets skogar har tidigare påverkats av huggningar, men under

lång tid har uppenbarligen få rationella skogsbruksåtgärder vidtagits. Sålunda har nybildning av skogsbiologiskt viktiga strukturer som äldre träd och död ved kunnat fortgå. Strukturellt avviker därför skogarna tydligt från rationellt brukade bestånd. Med tiden kan man förvänta sig att skogen utvecklar än mer av vissa naturvärden. Områdets naturvärden är ovanliga i dagens av skogsbruk präglade landskap och av grundläggande vikt för att bevara livsformer knutna till miljöer med mer naturlig skogsdynamik. Ett bevarande av naturvärdena i området är följaktligen oförenligt med konventionellt skogsbruk och annan exploatering. Genom naturreservatsbildning undanröjs exploateringshot och förutsättningarna för bevarande av skogsmiljöerna, med därtill hörande strukturer, processer och arter, förbättras

Med stöd av föreskrift B7 kan främmande arter avlägsnas. Att sådana arter inte är önskvärda är i enlighet med den grundläggande tanken om att skydda naturmiljöer. Det ges också uttryck för i föreskrift A8 som hindrar införsel av individer, och i Skogsstyrelsens regelverk som anger att contorta-tall inte får planteras inom en kilometer från naturreservat och nationalparker. Således är det väl motiverat att kunna avlägsna främmande arter, oavsett om det är contorta-tall eller lupiner.

Länsstyrelsen bedömer att området signifikant bidrar till uppfyllandet av miljömålen "Myllrande våtmarker" och "Levande skogar", samt att ett formellt skydd är i enlighet med Myrskyddsplan för Sverige, länsstyrelsens och Skogsstyrelsens strategi för områdesskydd på skogsmark i länet från december 2005 samt i enlighet med den regionala handlingsplanen för grön infrastruktur från 2020.

Vidare bedömer länsstyrelsen att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kapitlen miljöbalken.

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kapitlet 25 § miljöbalken att det för att bevara ovan nämnda naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat, samt att förordna om föreskrifter för området och att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bland annat omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk i området.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill klaga över detta beslut ska skriva till regeringen, men

skicka eller lämna skrivelsen till länsstyrelsen, e-post
vasternorrland@lansstyrelsen.se, eller postadress Länsstyrelsen,
Enheten för skyddad natur, 871 86 Härnösand.

Skrivelsen ska ha kommit in inom tre veckor från den dag
klaganden fick del av beslutet. I skrivelsen ska anges vilket beslut
som överklagas och den ändring som begärs. Skriv namn, adress,
telefonnummer och ärendets nummer. Om ytterligare
upplysningar önskas, kontakta Kristin Lindström telefon 0611-34 92
58, kristin.lindstrom@lansstyrelsen.se.

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling, i Post- och
Inrikes Tidningar och i Sundsvalls tidning. Den dag kungörelsen
varit införd i ortstidning anses berörda ha fått del av beslutet.

Beslutet har fattats av landshövding Carin Jämtin med
naturvårdshandläggare Kristin Lindström som föredragande. I den
slutliga handläggningen av detta ärende har även deltagit Jonathan
Wallmon, länsjurist, Adrian Nordlund, planhandläggare, samt Per
Sander, chef vid Enheten för skyddad natur.

Carin Jämtin
landshövding

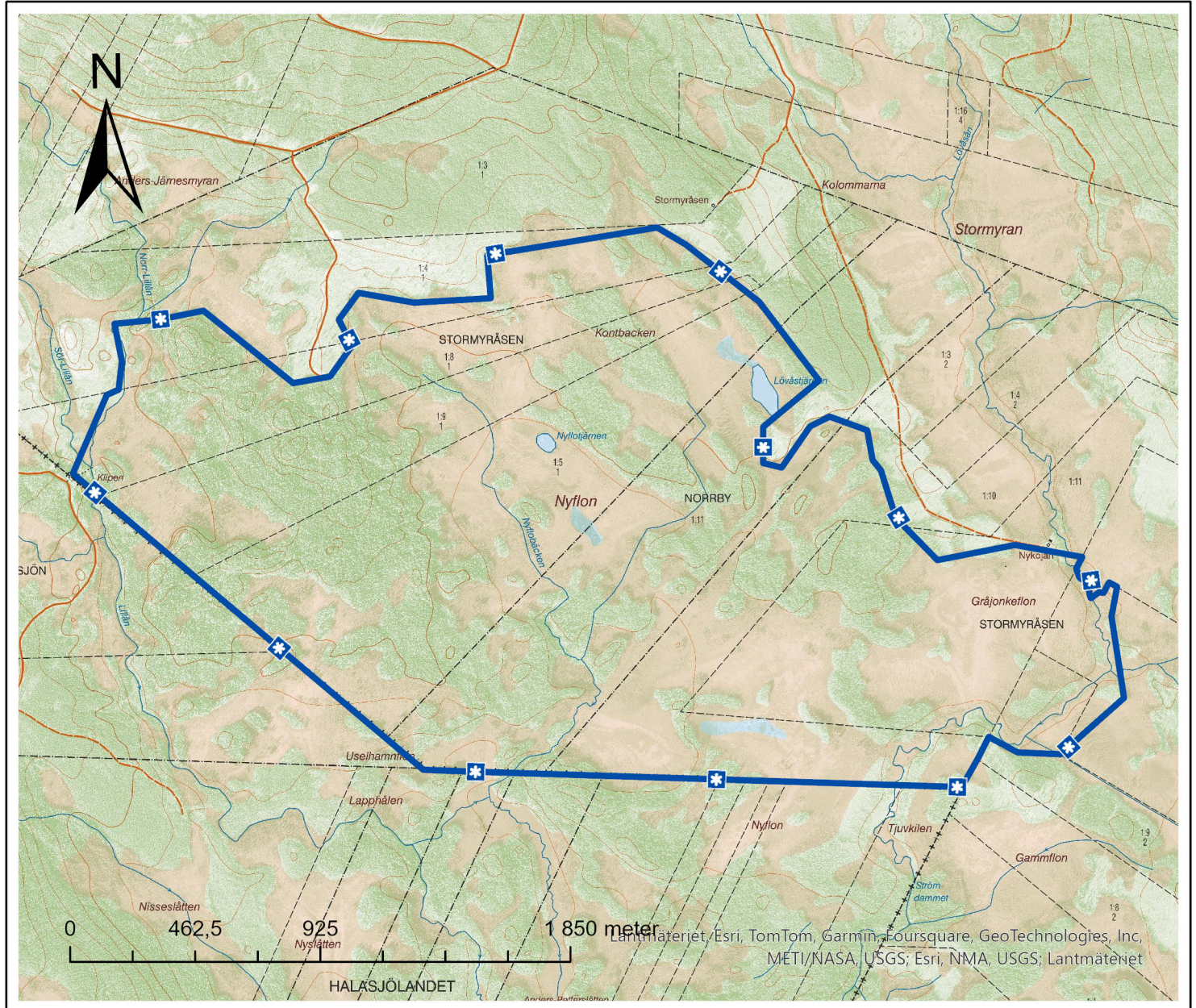
Kristin Lindström
naturvårdshandläggare

Bilagor

- 1 Beslutskarta
- 2 Sändlista
- 3 Skötselplan

Naturreservatet Skogar vid Nyflon

Bilaga 1
Beslutskarta
Dnr: 511-8869-2018

- Reservatsgräns
- Naturreservat

Naturreservatet Skogar vid Nyflon

Sändlista

Elisabeth Eriksson

Kurt O Eriksson

Gärd Forsell

Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se

Jijnjevaerie sameby, info@jinje.se

Lars Olof Lidström,

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se

Riksantikvarieämbetet, registrator@raa.se

Skogsstyrelsen, skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se

Kopia för kännedom

Lantmäterimyndigheten, registrator@lm.se

Länsstyrelsen Jämtlands län, jamtland@lansstyrelsen.se

Naturskyddsföreningen Länsförbundet Västernorrland,
maria.danvind@naturskyddsforeningen.se

Sametinget, kansli@sametinget.se

Sollefteå kommun, kommun@solleftea.se

Sveriges geologiska undersökning, sgu@sgu.se

Skydda Skogen, info@skyddaskogen.se

Ångermanlands ornitologiska förening, mikael@nordendahl.se

Skötselplan för

Naturreservatet Skogar vid Nyflon

Denna skötselplan används lämpligast tillsammans med det beslut som utgör grunden för denna skötselplan. I beslutet återfinns viktig information såsom beslutsmening, syfte, föreskrifter och en sammanfattande beskrivning av området.

Gränser

Reservatet ska märkas ut enligt svensk standard (SIS 03 15 22) genom målning på träd inom reservatet i gränsgatan och uppsättning av stolpar med reservatsbricka i gränsvinklar och där det är naturligt för besökare att korsa reservatsgränsen.

Brand

Om spontan brand uppkommer inom reservatet bör släckning inriktas mot naturliga avgränsningar och mot reservatets ytterkanter om räddningschefen anser att branden härmed slutligen kan bekämpas. All eventuell brandbekämpning ska ske med så skonsamma metoder som möjligt och med största hänsyn till mark, vegetation och vatten.

Servitut och samfälligheter mm

Inom reservatet är samfälligheterna Stormyråsen S:1 samt S:2 belägna. S:1 omfattar skifteslagets vägar till 12 fots bredd och S:2 omfattar skifteslagets vatten.

Det finns även ett antal oregistrerade officialservitut som medger ingående i skifteslaget att färdas på varandras fastigheters befintliga vägar och stigar samt om så befinnes nödigt även få upptaga nya vägar för framforsling av hö och skogsprodukter samt rätt att där få upplägga virke för flyttning å varandras skiften mot skadeståndsskyldighet. Rätt finns också att begagna vattnen för flottning.

Då nödiga vägar finns runt reservatet för det skogsbruk som pågår där är länsstyrelsens bedömning att ovanstående rättigheter rörande vägar och flottning inte längre är nödvändiga inom reservatsområdet, varför framförande av motorfordon inom reservatet är förbjudet, se föreskrift A9.

Fiske

Fisket är samfällt för skifteslaget, sannolikt samma delägarkrets som Stormyråsen S:1 och S:2

Jakt

Reservatet ligger inom Hocksjö älgskötselområde och jakträtten inom reservatsområdet tillhör respektive markägare. Reservatsföreskrifterna reglerar inte jakten i sig, men reglerar utövandet enligt följande:

Vid uttransport av högvilt får mindre banddriven älgdragare eller fyrhjulig motorcykel användas, varvid risken för markskador och spårbildning ska minimeras (se beslutet § A9). Siktgator får inte röjas (se beslutet § A6).

Eventuella befintliga jaktorn ägs av jakträttsinnehavaren och ska underhållas eller på samma plats ersättas eller rivas. Uppförande av nya jaktorn är tillåten endast efter tillstånd från länsstyrelsen (§ A10).

Av reservatsföreskrifterna följer vidare att varken levande eller döda träd i reservatet får nyttjas till ved (§ A6 och C1). Dessutom ska anslag om pågående jakt sättas upp i anslutning till reservatstavlan (se skötselkarta).

Förvaltning och tillsyn

Länsstyrelsen utser en praktiskt ansvarig för tillsyn av information samt efterlevnad av reservatsbestämmelser. Uppdraget regleras i avtal.

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Området har indelats i 4 skötselområden, se skötselkarta.

Skötselområde 1

Våtmarker och sötvattensmiljöer

Övergripande mål

Att miljöerna utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer och att naturliga hydrologiska förhållanden råder.

Målordikatorer:

- De diken som finns i skötselområdet har lagts igen eller har ingen negativ inverkan på hydrologin eller den biologiska mångfalden.
- Vattensystemen är fria från mänskligt skapade vandringshinder
- Flottledsrensade sträckor är vid behov återställda.
- Vattnen är ej försurningspåverkade.

Åtgärder

- Igenläggning av diken

Det finns ett dike längst i sydost, väster om Lövåsan, samt ett mindre öster om ån, nordost om det första diket. Det går också ett längre dike/rätat surdrag söder om Lövåstjärnen som rinner ut i Nyflobäcken. Dessa diken bör åtgärdas för att återställa hydrologin.

Inför dikesigenläggningar ska en kartanalys med hjälp av bland annat höjddata, nederbördsdata samt avrinningsområden genomföras för att bedöma hur igenläggningarna bäst ska genomföras. Analysen ska kunna ge svar på huruvida omgivande fastigheter kan riskera att påverkas negativt och i så fall vilka åtgärder som kan vidtas för att så inte ska ske. Analysen ska även omfatta möjlig påverkan på vattenkvaliteten i vattendragen.

- Uppföljning av vattenkemi
Vattenkemiprovtagning alternativt bottenfauna- eller kiselalgsundersökning.
- Åtgärdsinventering
Vattendragen i reservatsområdet inventeras för att utröna restaureringsbehov och prioritera åtgärder såsom eventuell rivning av antropogena vandringshinder och/eller restaurering av flottledsrensade sträckor.

Skötselområde 2

Barrnaturskog, i stora delar präglad av äldre tiders bränder

Övergripande mål

Att upprätthålla och återskapa skog med brandpräglad bestandsstruktur. Detta innefattar naturskogselement såsom skadade, döda och döende träd, kolad ved samt lågor i olika åldrar och nedbrytningsstadier. Nya generationer av tall kommer upp i de brända områdena. Tallar som skadas i elden bildar kåda för att läka stamskadan vilket på sikt gör veden svärnedbruten. På så sätt kan tallarna bli mycket gamla för att så småningom stå länge som torrakor.

Åtgärder

- Bränningsplan
I en bränningsplan ska noga klargöras hur eventuella bränningar ska avgränsas och genomföras. De på skötselkartan redovisade delområdesgränserna är ungefärliga och kan i bränningsplanen komma att justeras. Bränningsplanen utformas i enlighet med länsstyrelsens vägledning för naturvårdsbränning (Länsstyrelsen Västernorrland, rapport nr 2015:3). Såväl mål med bränningarna som alla nödvändiga säkerhetsåtgärder ska specificeras i planen.
- Naturvårdsbränning
Skötselområdet utgörs av brandpräglad barrskog med varierande inslag av gran, i partier dominerar granen. Det kan medföra att naturvårdsbränning i delar är säkerhetsmässigt svårt att genomföra. Den mest ändamålsenliga skötseln bedöms emellertid ändå vara naturvårdsbränning då skogarna är präglade av äldre tiders bränder. Det finns också mindre skogsholmar som redan i dagsläget är möjliga att genomföra naturvårdsbränningar på ett säkert sätt på. Dessa bör, om naturvårdsbränning ska genomföras, prioriteras först. Beslut och skötselplan har därför utformats för att möjliggöra åtgärden.

För att gynna olika organismer knutna till brand bör variation i intensitet och bränningsdjup eftersträvas. I möjligaste mån bör äldre, eventuellt sedan tidigare brandljuddade, tallar skyddas från att dö i branden. Vissa torrakor och lågor bör skyddas från att fällas eller förbrännas.

Huvuddelen av skogarna i reservatet är påverkade av äldre tiders bränder. Stora delar är emellertid även i rätt stor utsträckning påverkade av äldre tiders skogsbruk. Det har medfört att sedan ungefär mitten av 1800-talet har talldominansen i skogarna minskat på grund av selektiv

avverkning av äldre tallar samt rigorös skogsbrandsbekämpning. Det gör att partier av skötselområdet, trots tidigare påverkan av skogsbrand, idag domineras av gran.

I skötselområdet finns det många mer eller mindre talldominerade skogsholmar som är lättavgränsade och lämpliga att bränna. Det är dock säkerhetsmässigt svårare att utföra en naturvårdsbränning i det större skogspartiet i väster som blivit mer grandominerat med tiden. Reservatet ligger inte heller i någon prioriterad bränningstrakt varför bränning inte är högst prioriterat. Brand har emellertid varit den huvudsakliga danande störningsregimen i området varför den mest ändamålsenliga skötseln bedöms vara naturvårdsbränning.

Det finns mindre partier insprängt i skötselområdet, framförallt i myrkanter och vid svackor och surdrag som är mer av refugial/sumpskogskaraktär och därför inte lämpligt för bränning. Det är därför av vikt att om bränning ska prioriteras att det görs en noggrann planering av gränser.

*Rapport 2015:3, Vägledning för naturvårdsbränning i statligt skyddade områden i Västernorrland 2015-2021.

Skötselområde 3

Barrsumpskog

Grandominerad skog av brandrefugial karaktär på blötare mark med bitvis stort inslag av lövträd, belägen längs Lövåsan samt intill Gråjonkeflon. Skogstypen finns också insprängt i skötselområde 2, framförallt i myrkanter och vid svackor och surdrag som är mer av refugial karaktär.

Övergripande mål

Att miljöerna utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer och att naturliga hydrologiska förhållanden råder. Detta resulterar i strukturer, såsom gamla, grova träd och döda stående och liggande träd, vilka är kännetecknande för ett naturligt fungerande och av människan i låg grad påverkat skogsekosystem.

Åtgärder

Inga åtgärder förutom uppföljning.

Skötselområde 4

Information och tillgänglighet

Övergripande mål

Att låta området fortsatt vara tillgängligt för allmänheten, samt att besökare ska få relevant information om området.

Målordikatorer:

- Aktuell information finns på länsstyrelsens hemsida.
- Informationstavla är på plats och i gott skick.

Åtgärder

- Information på hemsida
En beskrivning läggs ut på länsstyrelsens hemsida.

■ Informationstavla

En informationstavla sätts förslagsvis upp i västra kanten av reservatet, se skötselkartan.

Sammanfattning och prioritering av åtgärder

Prio	Åtgärd	Skötsel- omr	Start	Intervall	Finansiering
1	Information på hemsida	4	2025	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Informationstavla	4	2025	engångsåtgärd	reservatsanslag
2	Igenläggning av diken	1	2025	engångsåtgärd	reservatsanslag
2	Uppföljning av vattenkemi	1	2026	vart 5:e år	reservatsanslag
2	Åtgärdsinventering	1	2026	engångsåtgärd	reservatsanslag
3	Bränningsplan	2	2029	engångsåtgärd	reservatsanslag
3	Naturvårdsbränning	2	2029	vid behov	reservatsanslag

Uppföljning

Uppföljning av reservatets syfte och gynnsam bevarandestatus för miljöer och arter är en prioriterad uppgift för reservatsförvaltningen, förutom de åtgärder som anges ovan.

Sammanfattning av uppföljningsbara mål

Skötsel- omr	Kvalitetsmål	Intervall
1	Vattnen är ej försurningspåverkade.	vart 5:e år
1	Flottledsrensade sträckor är vid behov återställda.	vid behov
1	Vattensystemen är fria från mänskligt skapade vandringshinder	löpande tillsyn
1	De diken som finns i skötselområdet har lagts igen eller har ingen negativ inverkan på hydrologin eller den biologiska mångfalden.	vid behov
4	Informationstavla är på plats och i gott skick.	löpande tillsyn
4	Aktuell information finns på länsstyrelsens hemsida.	löpande tillsyn

